

Tuusula

**Me teemme yhdessä uutta!
Strategiaperustasta
strategiakokonaisuuteen
- Valtuustokauden tavoitteet**

19.2.2018

Kuinka valtuustokauden tavoitteet ovat kehittyneet?

- Tavoitteet on kirjoitettu aktiivimuotoon
- Toimialojen johtoryhmien yhteiskokouksen 1.2., konsernijaoston 5.2. ja kunnanhallituksen seminaarin 8.2. kommentit ja huomiot on huomioitu kokonaisuuden kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Osa tavoitteista on yhdistetty toisiin tavoitteisiin.
- Osin on syntynyt uusia tavoitteita saadun palautteen perusteella.
- Tavoitteita on nyt 32
- Tavoitteiden ja indikaattoreiden viimeistely jatkuu kunnan johtoryhmässä 20. ja 27.2.
- Lautakunnilta saatava palaute valtuustokauden tavoitteista huomioidaan kunnanhallitukseen tuotavaa esitystä valmisteltaessa.

Sujuva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
1. Asiointi Tuusulan kuntapalveluissa on laadukasta	Palvelumme ovat laadukkaita ja saavutettavia	<ul style="list-style-type: none">• Kuntalaisten tyytyväisyys kunnan palveluihin• Yritysten tyytyväisyys kunnan palveluihin• Päätöksenteon sujuvuus; käsittelyajat ja valitusten määrät• Sisäinen asiakkuus; tyytyväisyys tukipalveluihin	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Asiakastyytyväisyyskyselyt jokaiseen asiointiin/käyntiin

Sujuvaa, saavutettavuus, löydettävyys, ”liikkuvat palvelut”

Sujuva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018- 2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
2. Digitaalinen asiointi on mahdollista keskeisissä palveluissa ja digitaalisten palveluiden käyttö on lisääntynyt	Mahdollistamme sähköisen asioinnin keskeisissä kuntapalveluissa ja niiden käyttö lisääntyy	<ul style="list-style-type: none">• Kunnan digitalisaatioaste-mittari (sisältää mm. sisäiset digitaaliset prosessit)• Sähköisten palveluiden käyttöaste ja tyytyväisyys	<ul style="list-style-type: none">• Digitalisaatio ei ole yksisuuntaista vaan muuttaa työn tekemistä. Digitalisaatio muuttaa työn tekemisen tapaa.• Tiedon pitää olla helposti löydettävä (molemmilla kielillä).• Nettisivuille organisaatiokaaviot.• Digitekniikka ei ole ajantasalla.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Vaihtoehtoiset tavat myös käytössä, jotta asiointi toteutuu kaikkien kuntalaisten kykyjen mukaan

SÄHKÖINEN asiointi. Sähköinen allekirjoitus

Digitalisaation vaikutukset työn tekemisen muutoksina

Tavoite tai indikaattori: Digikehittämissuunnitelma

Asiakaspalvelupiste, jokainen kunnan toimipiste on palvelupiste

Sujuva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
3. Joukkoliikenteen osuus kasvaa ja kehitämme uusia liikkumisen muotoja yhteistyössä HSL:n kanssa. Parannamme Tuusulan sisäistä liikennettä.	Parannamme Tuusulan monimuotoista sisäistä ja kuntien välistä liikennettä sekä liikkumisen ekosysteemiä. Joukkoliikenteen osuus kasvaa ja kehitämme uusia liikkumisen muotoja yhteistyössä HSL:n kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Joukkoliikenteen matkustajamäärän kehitys Sisäisen joukkoliikenteen ja liikkumisen palveluiden alueellinen kattavuus HSL:n käyttäjien tyytyväisyys Pyöräilijöiden määrän kehitys 	<ul style="list-style-type: none"> Liityntäpysäköinti tulisi mainita erikseen Kevyen liikenteen painotus on tärkeää

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Hyvä tavoite, että Jokela ja Kellokoskikin pyörisi -> näiden taajamien välinen liikenne

Indikaattori : matka-aikojen arviointi -> ettei kuntalaisten esim. Työmatkan aika kasva

Puuttuu: liikkumisen ekosysteemi -> älysovelluspohjaiset mallit, markkinointi ja kuntalaisten koulutus

Huomioitava liityntäpysäköintialueet ETÄTYÖPISTEET KUNTALAISILLE

Kuntayhteistyön mahdollisuudet: rengasbussi Tuusulanjärven ympäri

**MONIMUOTOISTA
RAIDELIIKENNE?
KEVYTLIIKENNE**

Sujuva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
4. Uudistamme kuntaa huomioiden Maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan soten. Varmistamme tuusulalaisten lähipalvelut.	Uudistamme kuntaa, sen palveluita ja organisaatiota huomioiden Maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan soten, varmistaen tuusulalaisten lähipalvelut.	<ul style="list-style-type: none">Tyytyväisyys palveluiden saatavuuteenPalveluyhteistyö kuntien tai muiden toimijoiden kanssa, palveluiden määrä	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Välillinen tavoite: lähipalvelut

Edunvalvonta ja maakunnallisen yhteistyön varmistaminen. KUUMA yms. kuntayhteistyö

HYÖDYNTÄEN

Kunta keskeinen toimija

LÄHELLÄ: JOUSTAVAT, ERI KANAVIA

Maakunnan ja kunnan rajapinnat: kuntalaisten palvelujen jatkuvuuden turvaaminen

Mikäli sotea ei tule, meillä ei ole soteen liittyviä strategisia tavoitteita

Sujuva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
5. Olemme osaava ostaja ja paikallisten markkinoiden kehittäjä.	Olemme osaava ostaja ja paikallisten markkinoiden kehittäjä.	<ul style="list-style-type: none">• Paikallisten toimijoiden osallistaminen hankintaprosessiin: markkinavuoropuheluun osallistuvien paikallisten toimijoiden osuus kaikista vuoropuheluista, paikallisille yrityksille järjestettävien tiedotustilaisuuksien lukumäärä, paikallisten yritysten osuus euromääräisesti sekä lukumäärällisesti kaikista kunnan hankinnoista• Hankintamenettelyjen tarkoituksenmukainen ja monipuolinen käyttö	<ul style="list-style-type: none">• Tulisiko olla tavoite tehostaa tonttien myyntiä? ”Olemme osaava ostaja JA MYYJÄ.”• Lisäämme hankintaosaamista ja osallistamista. Jos haluamme uusia yrittäjiä, tulisi pieniäkin hankintoja kilpailuttaa, jotta kasvuyritykset voivat ottaa osaa kilpailutuksiin.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

ROHKEUTTA. Strateginen osaaminen

Lisäämme hankintaosaamista ja osallistamista. Eu-RAHOITUSTEN hyödyntäminen

Sujuva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
	Lisäämme seudullista ja kuntien välistä yhteistyötä ja selvitämme kuntaliitoksen mahdollisuuden		<ul style="list-style-type: none">• Selvitämme kuntien raja-alueiden kaavoituksen yhteensovittamista naapurikuntien kanssa.• Tuusulan tulee olla mukana PK-seudun suunnittelussa.• Mahdollinen kuntaliitos mullistaa muita valtuustokauden tavoitteita.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Uusi tavoite: Seudullinen yhteistyö ja kuntaliitos ja sen selvittäminen. Kuntayhteistyö

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
6. Lasten ja perheiden hyvinvointi paranee, arki sujuu ja elämä on vireää. Aikuisväestön ja ikäihmisten elämänlaatu paranee.	Edistämme tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun paranemista.	<ul style="list-style-type: none">• Kouluterveyskyselyn tulokset• Lasten ja perheiden harrastuneisuus• Koko perheen tapahtumat, tapahtumien määrä ja laatu, osallistujien määrä• Koettu terveys• Varhaiskasvatukseen osallistumisen aste• Sairastavuusindeksi• Yksinäiseksi tuntevien osuus• Järjestötoimintaan osallistuvien määrä• Työttömyysaste• Pitkäaikaistyöttömien määrä• Kotona asuvien 75 + tuusulalaisten osuus	<ul style="list-style-type: none">• Aikaisessa vaiheessa tulee puuttua koulukiusaamiseen.• Maahanmuuttajia ei tulisi eritellä, he ovat yksi ryhmä meidän joukossa.• Indikaattoreita tulisi viilata: tapahtumien laatu, yksinäisyyden tunne...

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Ryhmä 1) 6. ok, ryhmä 2) kuntalaisten arki sujuu (millä hinnalla arki sujuu?)

Hyvä, että kaikki on mukana, tiivistettynä ja mittarit eri ryhmille

Maahanmuuttaja kohta yhdistettynä (ei erillistä tavoitetta)

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
7. Palveluiden painopistettä siirretään ennaltaehkäiseviin ja kotiin vietäviin matalan kynnyksen palveluihin	Siirrämme palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kotiin vietäviin matalan kynnyksen palveluihin	<ul style="list-style-type: none">• Kotona ja tehostetussa palveluasumisessa asuvien ikäihmisten määrä• Erikoissairaanhoidon kustannukset/asukas• Lastensuojelun asiakkaat, avopalvelussa olevien asiakkaiden osuus• Pitkäaikaisasunnottomien määrä• Matalan kynnyksen perhetukipalveluiden saavutettavuus• Oppilashuolto oppilaitosten yhteisöllisen hyvinvoinnin edistäjänä	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Ryhmä 1) 7 ok, mutta kysymys, miten siirretään? Ei voi heilauttaa laidasta toiseen, turvallisuuden tunne säilyttäen, monimuotoisuus säilyttäen palveluvalikoimassa, ryhmä2) valinnanvapaus säilyttäen, ihmisten elämäntilanne huomioiden

Joissain menee liian pitkälle, tärkeää kohdentaminen esimerkiksi neuvolapalvelut

Hyvä tavoite!

Ohjaa kaikkia toimialoja

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
8. Tuusula on koulutuksen kärkikunta, oppimistulokset ovat maan parhaita.	Olemme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta. Opetuksen laatu ja oppimistulokset ovat maan parhaita	<ul style="list-style-type: none">• Varhaiskasvatukseen osallistumisen aste• Oppimistulokset• Peruskoulun päättäneet nuoret sijoittuminen jatko-opintoihin Tuusulan lukioon ja lähiseudun oppilaitoksiin• Kansalaisopiston opiskelijamäärät kasvu ja palveluita käyttävien kuntalaiset ikäryhmittäin• Osaamisen kehittämisen työkalut on otettu kunnan henkilöstön käyttöön ja niitä hyödynnetään osaamisen kehittämisen suunnitelmia tehtäessä	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Tuusulan opetuksen laatu edellä, Tuusulasta saa hyvän pohjan tulevaisuuteen
Kaikista oppijoista huolehditaan

Tuusula on koulutuksen kärkikunta! Oppimistulokset voi olla harhaanjohtava,

Kasvatuksen ja opetuksen laadusta emme tingi!

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
9. Nuorille taataan jatkokoulutuspaikka tai työllistymispolku	Takaamme tuusulalaisille nuorille jatkokoulutuspaikan tai työllistymispolun	<ul style="list-style-type: none">• Peruskoulun päättäneiden nuorten sijoittuminen koulutukseen• Nuorten koulutusaste/taso• Työssä, koulutuksessa tai työllistymistä edistävissä toimenpiteissä olevien nuorten määrä• Nuorten työttömyysaste/työttömien määrä (alle 25v. ja 25-29v.)• Ohjaamo tavoittaa kaikki kohderyhmänsä asiakkaat	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Erittäin hyvä tavoite; ei voi tinkiä yhtään, yhteistyössä toisten kuntien kanssa

Syrjäytymisen ehkäisy, maahanmuuttajien huomioiminen

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
10. Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuudet uudistuvat ja tuusulalaiset liikkuvat enemmän	Kehitämme Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia ja tuusulalaiset liikkuvat ja harrastavat enemmän	<ul style="list-style-type: none">• Lähiliikuntapaikkoja toteutetaan tai parannetaan vähintään yksi/vuosi. Liikuntapaikat ovat helposti saavutettavissa ja liikuttavat kaikenikäisiä.• Liikuntapaikkojen ja kulttuurikohteiden kävijämäärät• Toiminnalliset liikunta- ja luontoympäristöt, määrä ja laatu• Koululaisten liikkumisen määrä• Kerhotoiminta kolmannen sektorin kanssa yhteistyössä, määrä	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Kehittyvät! / lisääntyvät / Muuttuvat

Harrastavat enemmän! Indikaattorit liikuntapainotteisia, yhteisöllisyys painotettuna

Kansanterveydellinen vaikutus,

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
11. Maahanmuuttajat toimivat aktiivisesti yhteisössämme	Tämä tavoite pois. Yhdistetty tavoitteeseen 6.		

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Ei välttämättä tarpeellinen tavoite erillisenä, koska meillä on niin vähän maahanmuuttajataustaisia > tavoite koulutuksen alle

On paikkansa omana tavoitteena

Keskustelua, onko erillisenä tavoitteena, kotouttaminen on oleellista

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
12. Tuusulalaisten turvallisuus parantunut ja turvallisuudentunne on vahvistunut	Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden tunnetta ja varmistamme kasvavan Tuusulan turvallisuuden	<ul style="list-style-type: none">• Turvallisuuskyselyiden tulokset• Liikenneonnettomuuksien määrä• Koetun koulukiusaamisen määrä• Toimiva sisäilmaprosessi on käytössä	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Onko tarpeellinen erillisenä? **Voisiko olla ensimmäisen tavoitteen alla**

Voimme profiloitua tämän tavoitteen kautta, markkinointia

Ei kuulu tavoitteeksi, mutta tulee muiden tekojen kautta

Turvallisuutta koetaan eri tavalla > yhteisöllisyys

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
13. Kestävää kehitystä edistetään kaikessa toiminnassa. Kunnan hiilidioksidipäästöt ja energiakulutus ovat vähentyneet	Edistämme kestävää kehitystä kaikessa toiminnassa. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä ja lisäämme uusiutuvan energian osuutta energiankulutuksesta	<ul style="list-style-type: none">• 85 prosenttia asuinkerrosalasta kaavoitetaan keskuksiin ja joukkoliikenteen käytäville• Hiilidioksidipäästöjen väheneminen huomioiden seudulliset sopimukset• Kunnan energiakulutus KETS-sopimuksen mukaisesti (kunnan toimitilojen energiakulutus)• Kestävän kehityksen suunnitelma	<ul style="list-style-type: none">• Kevyen liikenteen käytön edistämistä tulisi painottaa.• Kunnan tulee ohjeistaa kiinteistöjensä käyttöä energiatehokkaammaksi.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Kestävän kehityksen suunnitelman laatiminen, kaikki osa-alueet huomioiden
Huomio indikaattoreihin, on enemmän mittari, hiilijalanjälki

Energiansäästöohjelma uudistettiin, uutta teknologiaa, uusiutuvaa energiaa

Toimielinten välinen vuoropuhelu, yhteinen vastuu

Ei olla vielä tehty kovin paljoa tavoitteen eteen

Mitä kunnalla tarkoitetaan > fokus kokonaisuuteen

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
14. Luonto voi hyvin ja tarjoaa puitteet aktiiviselle virkistyskäytölle	Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa	<ul style="list-style-type: none">• Lähiluontoa hyödynnetään oppimisympäristönä• Kuntopolut ja reitit ovat kunnossa ja valaistuja• Luontoliikunnan olosuhteita parannetaan ja kunnostetaan• Tuusulanjärvi tarjoaa monipuoliset liikuntamahdollisuudet• Hyvin hoidetut puistot ja viheralueet, mittari?• Luonnonsuojelualueiden määrä Tuusulassa, ha	<ul style="list-style-type: none">• Lähimetsiä tulee säästää, jotta lähiluontoon voidaan tutustua ja käyttää virkistysalueena• Tavoitteeksi: ”Kunnan päätöksenteossa ja toiminnassa ja kuntalaisten ohjauksessa otetaan aina luonto ja ympäristö huomioon.”• ”Tuusulanjärvi tarjoaa monipuoliset liikuntamahdollisuudet”-indikaattori on epäselvä• Lähiluontoindikaattori on viesti koulujen opettajille ja kasvattajille. Meillä on luontoa, mutta sitä ei osata hyödyntää.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Hyvä tavoite! Voiko olla vain Luonto voi hyvin.

Luonnon hoitaminen, luontoarvojen sisäistäminen, ekososiaalisen sivistyksen ymmärrys

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
15. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja. Kunnan henkilöstö viihtyy työssään.	Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin.	<ul style="list-style-type: none">• Henkilöstön työtyytyväisyys• Sairauspoissaolojen määrä• Työtapaturmien määrä• Työnantajakuva• Lähtövaihtuvuus	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Viihtyy? Terminä voi hyvin työssään. On motivoitunut työssään

Kuntaorganisaatio on niin moninainen, työ on jatkuvaa

15 ja 16 yhdistetään

Työhyvinvointi sanana mukana

Hyvinvoiva Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
16. Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden	Yhdistetty edelliseen tavoitteeseen.		

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Voidaan yhdistää 15 ja 16 tavoitteet! Muutosjohtaminen on arkipäivää, arjessa läsnä koko ajan

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
17. Tuusula kasvaa vahvasti. Kunnassa on houkuttelevaa ja monipuolista asuntokantaa.	Kasvamme vahvasti ja hallitusti. Tavoittelemme nopeaa väestönkasvua, monimuotoista asumista ja laadukasta elinympäristöä.	<ul style="list-style-type: none">• Tuusulaan valmistuu 420 asuntoa/vuosi• Kunnan asuntokanta talotyypeittäin ja hallintomuodoittain MAL-sopimuksen mukaisesti• 40 000 asukasta saavutetaan tällä valtuustokaudella	<ul style="list-style-type: none">• Tonttimarkkinoinnin tehostamisesta maininta tähän.• Kaavatalous tulee huomioida taajamien kehittämisessä siten, että olevaa infraa hyödynnetään niin paljon kuin mahdollista.• Kasvun tulisi olla 1,2-1,5 %.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Hallintomuotoihin vaihtoehtoja lisää mm. Ryhmärakennuttaminen, traileriasuminen yms.

Asuntokannan yhteydessä on huomioitava myös erilaiset palvelut, jotka toki kehittyvät asuntotarjonnan myötä

Alueellista kehittämistä tasaisemmin, myös maaseutu huomioitava

Hallittu kasvu (mm. talous, resurssit ja palveluverkko)

ASUMIS-/HALLINTOMUODOT

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
18. Tuusulan elinvoimaa vahvistetaan keskustojen kaupallisia palveluita kehittämällä	Vahvistamme elinvoimaa keskustojen monipuolisia palveluita kehittämällä	<ul style="list-style-type: none">• Keskusta-alueiden työpaikkamäärä• Kaupallisten alueiden pinta-ala• EKK-mittaus (10 indikaattoria) kaupallisista palveluista?• Kunnan tarjoamat palvelut?	<ul style="list-style-type: none">• Asutusta tulisi lisätä keskustoissa.• Myös keskustoissa tulisi olla monipuolista asumista.• Huomiota oleskeluun ja kokoontumispaikkoihin.• Tahtotila kuntoon!

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Ei pelkästään kaupallisia palveluita, vaan on huomioitava myös keskustojen viihtyvyys, saavutettavuus, kävelykeskusta, oleskelu, kokoontumis- ja leikkipaikat.

Keskustoista luodaan viihtyisiä, joka lisää elinvoimaa

Tähän voisi liittää 3 keskustaa

”MONIPUOLISIA”-sana

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
19. Tuusulan yritystoiminnan edellytyksiä vahvistetaan aktiivisella elinkeinopolitiikalla, kaavoituksella sekä edistämällä liikenneväylähankkeita (poikittaisliikenne, kehä IV (mt 152) ja ratahankkeet)	Vahvistamme yritystoiminnan edellytyksiä aktiivisella elinkeinopolitiikalla, kaavoituksella ja edistämällä liikenneväylähankkeita	<ul style="list-style-type: none">• Työpaikkaomavaraisuuden määrä ja kasvu• Uusien yritysten määrän kehitys• Kasvuyritysten määrä• Sijoitus yritys ympäristövertailuissa• Luovutettujen yritystonttien määrä ja k-m2• Maksetun yhteisöveron määrä• Liikennehankkeiden eteneminen: poikittaisliikenne, kehä IV (mt 152) ja ratahankkeet	<ul style="list-style-type: none">• Kunnan imago työpaikkakehittämisessä on heikentynyt• Nopea reagointikyky pienten kaavamuuotosten osalta tarpeen

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Huomioitava ympäristökuntien mm Vantaan ratkaisut ja myös pienyrittäjät, kivijalkakaupat, asunnot työntekijöille.

Maine, imago ja brändityö tärkeitä. Yritysyystävällisyys ja yritystonttimarkkinointi.

Toteutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

LIIKENNEHANKKEITA riittää?

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
20. Tuusula kansainvälistyy	Kansainvälistymme ja luomme sille edellytyksiä	<ul style="list-style-type: none">• Maahanmuuton määrä• Kielivalikoiman monipuolisuus oppilaitoksissa• Kansainvälisten yritysten sijoittuminen kuntaan, invest in toiminta ja sen tulokset• PISA-koulutustarjonta• Kansainvälisen markkinoinnin määrä	Monikielisyys tulee ottaa huomioon – palvelupisteitä pitää kehittää

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Kansainvälistä toimintaa saatava ja mahdollistettava. Vrt. Moskeija

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
21. Tuusula hyödyntää lentokentän läheisyyttä	Hyödynnämme lentokentän tarjoamat kasvun mahdollisuudet asumisessa ja elinkeinotoiminnassa	<ul style="list-style-type: none">Lentokenttään tukeutuvien yritysten ja työntekijöiden määräFocus alueen kaavoitus ja maanhankinta sekä -myynti edistyy suunnitellusti	<ul style="list-style-type: none">Koko PK-seutu tulee ottaa huomioon, ei vain lentokentän lähialue”Hyödynnämme lentokentän JA METROPOLIALUEEN...”Matkailuelinkeinoa tulee kehittää – potentiaalia onResursoidaan kaikkia tulosalueita riittävästi (kertoivat mm. ympäristökeskuksen ongelmista)Pitäisikö kaavoituksessa huomioida lentokenttähotellin rakentamismahdollisuudetYrityksille bussines-hotelleja

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
	Kehitämme lentokenttään tukeutuvaa FOCUS aluetta ja edistämme vahvasti Kehä IV toteutusta	<ul style="list-style-type: none">Lentokenttään tukeutuvien yritysten ja työntekijöiden määräFocus alueen kaavoitus ja maanhankinta sekä -myynti edistyy suunnitellusti	<ul style="list-style-type: none">Kts. Edellinen.Tuusulan vahvuus on liikenteellinen solmukohta. Myös kehä V on merkittävä.Ristikytö voi olla niin ikään merkittävä.Kuorma-autoliikenne tulee saada pois ”kyliltä” (tarkoittaa Ruotsinkylää)Tämän voisi yhdistää kohtaan 19.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

FOCUS-alue paremmin esiin

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
22. Etelä-Tuusula kasvaa ja eheytyy Hyrylän keskustan ja Rykmentinpuiston-alueen tiiviissä vuorovaikutuksessa.	Vahvistamme Etelä-Tuusulan kasvua tiivistäen ja eheyttäen Hyrylän keskustaa ja Rykmentinpuistoa. Varmistamme Asuntomessut 2020 toteutumisen, teemme päätökset Monion toteutuksesta ja käynnistämme HYPÄ-korttelin toteutuksen.	<ul style="list-style-type: none">• Keskusta-alueiden asukasluku• Keskusta-alueiden työpaikkamäärä• Rakentamisen määrä• Kaupallisten palveluiden määrä ja monipuolisuus• Päätökset Moniosta tehty	<ul style="list-style-type: none">• Mikä on ”Etelä-Tuusula”?• Onko epävarmaa, että asuntomessuja ei toteutettaisi?• Monio, messut ja Hypa kuuluvat indikaattoreiksi, ei tavoitteiksi.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Voisiko kaikki keskustat (kohdat 22.-24.) yhdistää ylemmän otsikon alle; ”Kuntakeskuksia kehittämällä...”

Huomioitava myös maaseutumaisuus.

”YHTENÄINEN Etelä-Tuusula”
”eheytyy ja TIIVISTYY”

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
	Mahdollistamme kylien täydennysrakentamisen	<ul style="list-style-type: none">• Kylien asukasluku• Rakentamisen määrä	<ul style="list-style-type: none">• Kyläkoulut tulee säilyttää• Maakuntakaavassa on viisi kylää, kylille tulee saada kyläkaava.• +”ja maaseutumaisen ympäristön, sitten, ettei hajarakentamista lisittäisi kylien ympärillä vaan maaseutumaisuus säilyy”.• Kyläkouluista voisi käyttää nimitystä lähikoulu• +”elinvoimaisuus”

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Huomioitava myös maaseutumaisuus.

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
23. Jokelan keskustaa tiivistetään rataan tukeutuen ja vetovoimatekijöitä vahvistetaan	Tiivistämme Jokelan keskustaa rataan tukeutuen ja vahvistamme taajaman vetovoimatekijöitä	<ul style="list-style-type: none">• Keskusta-alueiden asukasluku• Keskusta-alueiden työpaikkamäärä• Rakentamisen määrä• Kaupallisten palveluiden määrä ja monipuolisuus	<ul style="list-style-type: none">• +”monipuoliset palvelut”• Yhteistyötä myös Järvenpään kanssa• Hyvinkään kasvun liikenne suuntautuu myös Jokelan läpi. Kts. Kalteva-Palopuron suunnitelmat.• Liikenneväylät• Juna-asema tuo potentiaalia

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Kuntayhteistyön hyödyntäminen erityisesti Hyvinkään kanssa.

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
24. Kellokosken omaleimaisuutta vahvistetaan Ruukin ja sairaalan aluetta kehittäen	Vahvistamme Kellokosken omaleimaisuutta ja vetovoimaa Ruukin ja Sairaalan aluetta kehittäen	<ul style="list-style-type: none">• Keskusta-alueiden asukasluku• Keskusta-alueiden työpaikkamäärä• Rakentamisen määrä• Kaupallisten palveluiden määrä ja monipuolisuus	<ul style="list-style-type: none">• Monipuoliset palvelut

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Lisättävä sana ”vetovoimatekijöitä”, kuten on Jokelan kohdalla.

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
25. Kunnan palveluverkko uudistuu ja tehostuu. Päämääränä terveet ja turvalliset tilat sekä modernit toimintaympäristöt ja kohtaamispaikat	Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen	<ul style="list-style-type: none">• Rakennusten m2/käyttäjä• Sisäilmaoireiden määrä• Terveiden rakennusten määrä• Tehdään päätös Monion rakentamisesta 2018<ul style="list-style-type: none">• kuntalaisten osallistaminen suunnitteluun, opetussuunnitelmat ja viestintäsuunnitelma	<ul style="list-style-type: none">• Terveet > terveelliset• Monio mainitaan toisen kerran?• Tilojen iltakäyttöaste-indikaattori hyvä, tulisi tukea vuorojen jakamisen osalta• Sisäilmaoireet JA niihin reagointi• Koulukiusaamisen määrä

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

- tilojen laajempi mahdollistaminen kuntalaisten käyttöön
 - o indikaattoriksi tilojen iltakäyttöaste
- uudistuu vai kehittyy
- muunneltavuutta
- liikkuvat palvelut myös (ei liikaa fokusta rakennuksiin)
- koulutalkkarit kaikkiin suuriin kouluihin

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
26. Yhteisöllinen toiminta ja osallistuminen lisääntyvät. Olemme edelläkävijä ja haluttu yhteistyökumppani kuntalaislähtöisessä kehittämistyössä.	Uudistamme toiminta- ja työskentelytapojamme ja olemme edelläkävijä yhteisöllisessä toiminnassa ja osallistamisessa.	<ul style="list-style-type: none">• Yhteisöllisen toiminnan muodot ovat lisääntyneet• Kehittämisverkostojen esittämät ja toteuttamat toimenpiteet• Osallisuussivustojen ja osallistavan budjetoinnin käyttömäärät	<ul style="list-style-type: none">• Yhteisöllisyys ei rakennu valtuustokauden aikana• Kehittämisverkostoissa tulisi olla eri henkilöt kuin luottamuselimissä• Joissakin yhteisöissä ollaan yhteisöllisempiä kuin toisissa

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Ehdotus tavoitteeksi: Lisäämme yhteisöllistä toimintaa ja osallistumista
Leivottu yhteen kaksi tavoitetta, eivät oikein toimi yhdessä.

Näkökulmia; olemme rohkeita kokeilemaan, luomme aktiivisesti mahdollisuuksia, jatkuva mahdollisuus osallistua, jatkokehitetään nykyisiä hyviä osaamisen malleja & jatketaan hyvää duunia

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
27. Kulttuuritarjonta ja matkailu kehittyvät ja edistävät kunnan vetovoimaa	Uudistamme ja monipuolistamme kulttuuritarjontaa ja matkailu alueella lisääntyy. Rakennamme mahdollisuuksia kulttuuriliikunnalle.	<ul style="list-style-type: none">• Kulttuuritapahtumien määrä kunnassa• Kulttuuriyhteistyökumppanien määrän kasvu• Kävijämäärät keskeisissä kulttuurikohteissa• Kotimaisten ja ulkomaisten majoitusyöpymisten määrä	<ul style="list-style-type: none">• Kevyen liikenteen painottaminen on tärkeää• Tuusulassa on paljon kulttuurimatkailupotentiaalia joka tulee tuotteistaa• Järven rannalle tulisi saada keskittymä turismia varten

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

- Ehdotus tavoitteeksi: Kulttuuritarjonta monipuolistuu ja matkailu lisääntyy.
 - o Vetovoiman toisto turhaa tämän tavoitteen yhteydessä
- Kulttuuriliikunta erottautumistekijäksi!
 - o Tuusulanjärven, Kellokosken Ruukin ja Jokelan tiilikeskuksen
 - o Lasten kierrokset / kohteet / liikuntapuistot
 - o Matkailun tuotteistaminen - Kulttuuri liikuttaa!
 - o opasteen kulttuurikierroksille

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
28. Tuusulanjärven alueen ja jokivarren kansallinen sekä kansainvälinen tunnettuus vahvistuvat	Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta	<ul style="list-style-type: none">• Tuusulanjärven alueen virkistysreittien ja uimarantojen määrä, laatu, saavutettavuus sekä monimuotoisuus• Tuusulanjärven alueen yhteistyöverkoston ja –kumppanien lukumäärä ja aktiivisuus	

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Tällä valtuustokaudelle; Tuusulanjärvelle uimaranta ja kesäliikunta/kulttuuriaktiviteettien lisääminen
... Tuusulan jokivarsien... (ml. Kellokosken ymv)

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
29. Tuusulan Urheilukeskus toimii Helsingin seudun parhaana liikunta-, vapaa-aika, tapahtuma ja liikuntavalmennuspaikkana	Kehitämme Tuusulan Urheilukeskusta Helsingin seudun parhaaksi joukkueurheilun ja palloilun harrastus- ja tapahtumapaikaksi.	<ul style="list-style-type: none">• Kävijämäärä (tuusulalaiset ja muualta tulleet)• Liikuntatapahtumien määrä• Käyttäjätyytyväisyys• Monitoimihalli valmiina messujen oheiskohteena	<ul style="list-style-type: none">• Urheilukeskuksen liikennejärjestelyjä tulee kehittää• Uusia lajeja on tulossa, mitkä tulee ottaa huomioon – tulee kehittää monipuolinen keskus• Ampumahiihtoharrastus on nouseva yleisölaji

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

- Tavoitteen konkretisointi; tällä kaudella laitetaan Urkan infra kuntoon, mahdollistetaan / tehdään houkuttelevaksi
- Tavoitteen profilointi; ... Helsingin seudun paras palloilulajien tapahtuma- ja liikuntavalmennuspaikka...
- Seudullinen työnjako ja yhteistyö; esim. Keinukallio hiihto/ulkoliikunta, Hakunila...
- linkitys kunnan muiden kuntakeskusten liikuntaharrastusmahdollisuuksiin, hevosharrastukseen...
- valmennus vai harrastus?

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
30. Tuusulan erottuva brändi on uudistettu ja tunnettuus parantunut	Uudistamme kunnan brändiä ja parannamme kunnan tunnettuutta	<ul style="list-style-type: none">Brändi/imagotutkimus	<ul style="list-style-type: none">Brändi muodostuu asukastyytyväisyydestä ja matkailijoiden kokemasta palvelun laadusta

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Onko oma brändi tavoite vai keino? Voisi yhdistää osaksi muita tavoitteita. Toisaalta; Keskeinen tekeminen tällä valtuustokaudella, vaatii panoksia

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
31. Kunnan tuottavuus paranee	Parannamme kunnan tuottavuutta ja talouden tasapainoa	<ul style="list-style-type: none">• Palvelujen kustannukset suhteessa muihin KUUMA-kuntiin• Kunnan käytössä olevat tilat m2• Kunnan käytössä olevien tilojen kustannukset/m2• Kehittämisesurssit ja innovaatiotoiminta; osuus kunnan toimintamenoista• Tilikauden tulos• Toimintakate/as.• Lainamäärä/asukas• Maanmyyntitulot	<ul style="list-style-type: none">• Tämä on erittäin tärkeä asia. Tavoitteet tulisi laittaa tärkeysjärjestykseen.• Osa tavoitteista on jatkuvia, ei valtuustokauden mittaisia.• Jos Tuusulaan halutaan EU:n maaseudun kehittämisrahaa, hakemukset tulee tehdä nyt.

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Ehdotus tavoitteeksi: Tuottavuus ja talouden tasapaino paranee

Näkökulmia; kuinka strategia ja rahankäyttö kohtaavat? Rahalliset panostukset vs. aikaansaannokset

Näkökulma; henkilöstön sitouttaminen

Talous 1. Tavoitteeksi? Toimii myös ankkurina

Vireä Tuusula

Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 31.1.2018 versio	Valtuustokauden tavoite 2018-2021/ 19.2.2018 versio	Indikaattorit	Lautakunnan huomiot ja muutosehdotukset
32. Kunnan talous on tasapainossa ja velkaantuminen hallinnassa	Yhdistetty edelliseen tavoitteeseen.		

Kunnanhallituksen seminaarin huomiot tai muutosehdotukset:

Valtuustokauden tavoite 2018-2021

Ehdotus tavoitteeksi: Tuottavuus ja talouden tasapaino paranee

Näkökulmia; kuinka strategia ja rahankäyttö kohtaavat? Rahalliset panostukset vs. aikaansaannokset

Näkökulma; henkilöstön sitouttaminen

Talous 1. Tavoitteeksi? Toimii myös ankkurina

Tuusula

Johtoryhmien yhteiskokouksen ja konsernijaoston
huomioita valtuustokauden tavoitteisiin

Johtoryhmien yhteiskokouksen 2.2.2018 työskentely valtuustokauden tavoitteista

Nostoja käydystä keskustelusta

- Tavoitteita yhdisteltävissä
 - Tavoitteet 6+11 ?
 - Tavoitteet 8+9 ?
 - Tavoitteet 10+14 ?
 - Tavoitteet 15+16 ?
 - Tavoitteet 18+19 ja/tai 22+23+24 ?
 - Tavoitteet 31+32 ?
- Indikaattoreita karsitaan
 - asiakastyytyväisyys otetaan läpileikkaavaksi indikaattoriksi niiltä osin kuin se on mielekästä
- Kulttuuri nähtävä laajemmin ja nostettava paremmin esiin hyvinvoinnin ja vireyden alla

Konsernijaoston 5.2.2018 työskentely valtuustokauden tavoitteista

Nostoja käydystä keskustelusta

- Tavoitteita ei kannata yhdistää liiaksi, niistä tulee hähmyisiä ja liian ympäröyöreit. Tavoitteiden muotoilut saatava selkeäksi ja sellaiseksi, että ne ymmärretään samalla tavalla. Tavoitteiden määrän kasvaminen ei niin kriittistä. Voisiko tavoitteita ja niiden taustaa kirjoittaa enemmän auki (vrt. Järvenpää)?
- Indikaattoreita karsitaan
- Kulttuuri nostettava paremmin esiin tavoitteistossa
- Kylät voisi nostaa esiin – vrt. pormestariohjelma – ratkaisu yleiskaavatyössä
- Väestöennusteet ja niiden realistisuus – lasten määrän kehitys, syntyvyys, 75+?